

A Madrid, per la porta del darrere i envoltat d'incògnites

Eduardo Zaplana ja té el que volia: formar part del Govern d'Aznar. Ha fet mans i mànigues per fer-se amb un ministeri, el de Treball i Afers Socials, un dels "poltres mecànics" de l'executiu espanyol. Zaplana, que ha demostrat poca voluntat de diàleg amb els que discrepaven de les seves polítiques al País Valencià, haurà de refer l'entesa amb uns sindicats més distanciat que mai del PP.

Després d'anunciar dimarts per sorpresa la dimissió com a president, Zaplana s'encaminava a la capital de l'estat. Ho sabia des de dilluns a la tarda, quan José María Aznar li ho havia dit per telèfon, però ho desitjava feia anys. Havia demanat diverses vegades al líder del PP un ministeri perquè parteix de la idea que la política valenciana és subsidiària i que la política "de veritat" és la que es fa a Madrid. Aquesta convicció, combinada amb les ambicions successòries, l'encarava a Madrid, on havia fet alguna "escapada" per promocionar-se, com ara la presentació del llibre que signa, *El acierto de España*.

Però un cop és a Madrid, què l'espera, a Zaplana? La veritat és que la seva perspectiva és magra. És ministre, sí, però d'un ministeri al qual és fàcil cremar-se i on la gestió política, que al cap i a la fi és la que compta a l'hora de fer carrera, llueix poc mediàticament. Departaments com ara d'Interior, Justícia, Exteriors, Presidència o Administracions Públiques van patir dimarts passat canvis de titulars, però tots, de més rang polític que no pas el de Treball i Assumptes Socials, han esdevingut fruita prohibida per a Zaplana.

Malgrat tot, el fet de ser a Madrid compta, i molt, a la cúpula del PP, que busca un substitut per Aznar amb "*proyección nacional*", o el que és el mateix, que faci política a Madrid. En aquesta línia, s'afirma que Zaplana torna a la cursa successòria. Si bé això podria ser cert, també ho és que el ventall d'aspirants

ha ampliat el trio Rajoy-Rato-Mayor Oreja, que va perfilar-se al congrés del PP amb altres noms, com ara Acebes, Arenas o Ruiz Gallardón.

De tots ells, Zaplana i Ruiz Gallardón, aquest últim per la seva poca química amb Aznar, semblen els que estan més mal col·locats. En el cas de l'expresident valencià, se sumen dos factors negatius: en primer lloc, la dificultat d'encarrilar les polítiques del govern en matèria laboral, ja que tot i la vaga general del 20 de juny pel decret de les prestacions d'atur Aznar no sembla disposat a "canviar-ne ni una coma", i en segon lloc, la pretensió —que manifesten els socialistes, que tenen la convicció que a partir d'ara també farà "política de cap de setmana" a València— de posar-lo al punt de mira. A la primera valoració que va fer del nou govern el portaveu del PSOE al Congrés, Jesús Caldera, va recordar la cèlebre frase de Zaplana "sóc a la política per fer diners" i va remarcar els punts obscurs de la seva gestió.

Zaplana tindrà un front obert al ministeri rebut en herència del seu antecessor, Juan Carlos Aparicio, considerat un "tècnic" que va ascendir a ministre "per accident" després de la sobtada dimissió de Manuel Pimentel en plena campanya electoral de les legislatives del 12 de març del 2000. La vaga general ha encrespat el clima social, i la nul·la predisposició d'Aznar a retirar o refer el decret de l'atur enverina les relacions amb els sindicats. CCOO i UGT han valorat amb cautela el nomenament de l'expresident, de qui valoren que té "un perfil



Ha arribat l'hora. Després del seu pas per Benidorm i de set anys al capdavant de la Generalitat Valenciana, Zaplana aterra a Madrid. El passat 10 de juliol prenia possessió de la seva cartera de ministre. A més del seu predecessor, Juan Carlos Aparicio, a prop hi havia Jaume Matas.

polític més alt que el d'Aparicio", però de qui no oblidem el decret d'uns serveis mínims abusius per al 20 J al País Valencià que van ser derogats per TSJPV.

A més de reconduir la situació amb CCOO i UGT, que van viure una autèntica lluna de mel amb Arenas primer i amb Pimentel després, l'expresident té pendents dos reptes: acabar de tirar endavant la llei bàsica d'ocupació i reformar el sistema de negociació col·lectiva. Pel que fa a la llei bàsica d'ocupació, vinculada al decret de l'atur i que pretén optimitzar el funcionament del sistema públic d'ocupació, les autonomies governades per socialistes i nacionalistes tenen recel de la invasió competencial que implica. Els socialistes van amenaçar, fins i tot, de retornar les competències en polítiques d'ocupació si el projecte de llei seguia en els temes en què l'ha plantejat Aparicio.

La reforma de la negociació col·lectiva, prevista per al 2002, ha quedat apar-

cada per la degradació del diàleg social amb les centrals sindicals espanyoles. Des dels sindicats nacionalistes s'ha advertit que la reforma podria fer-se en clau recentralitzadora, deixant sense efecte la negociació en els àmbits intermedis –autonòmics i provincials– i apostant per convenis col·lectius d'àmbit estatal –tal com pretenen les direccions de CCOO i UGT– o d'empresa –que és com ho preferirien els empresaris–. El nou ministre va deixar clar el dia de la seva presa de possessió que les reformes que, per ordre del vicepresident segon i ministre d'Economia, Rodrigo Rato, havia encetat Aparicio són "tremendament necessàries" i va revelar l'aposta per la continuïtat.

I és que a Rato, que d'entrada sentia cert menyspreu intel·lectual per l'expresident valencià, se'l pot considerar responsable de l'aterratge de Zaplana a Madrid, al qual Aznar es resistia per la necessitat d'assegurar-se de nou una

victòria al País Valencià davant el PSOE que ara es posa més cara. La connexió entre Rato i Zaplana arrenca de l'adscripció dels dos al "clan dels liberals", del qual també formen part alts càrrecs de l'administració molt propers a Aznar, com ara el cap de gabinet del president espanyol, Carlos Aragonés, el secretari d'Estat de Cooperació Internacional i Iberoamericana, Miguel Ángel Cortés, o la ministra d'Educació, Pilar del Castillo, i el seu marit, el diputat del Partit Popular Guillermo Cortázar.

Aquesta vella connexió s'ha reforçat amb l'ascens d'un valencià que, com Zaplana, és d'ascendència murciana, Vicente Martínez Pujalte, convertit en l'apèndix de Rato en assumptes econòmics al partit i al Congrés. Pujalte, autor d'un assaig sobre finançament autonòmic que Zaplana va plagiar al llibre *El acierto de España*, és portaveu del PP a la comissió d'economia de la cambra baixa i responsable d'economia de l'e-



Amb el també nou ministre José María Michavila i el seu successor a la Generalitat Valenciana, José Luis Olivas. Amb el vicepresident econòmic del Govern Aznar, Rodrigo Rato, i el president manxec, José Bono. I Vicente Martínez Pujalte. Amistats influents de Zaplana.

xecutiva del partit des del darrer congrés. A Pujalte, se l'assenyala com a valedor de Zaplana davant el vicepresident segon perquè acceptés incorporar-lo a un ministeri vinculat a l'àrea econòmica de l'executiu. Un altre dels homes de confiança de Rato, el secretari d'Estat de Comerç, Juan Costa, tot i que no professa fidelitat cega cap a Zaplana, també podria haver influït en la decisió, com també un dels seus puntals a Madrid i amic personal, el president del Reial Madrid –pel qual l'expresident valencià no amaga l'afició– i constructor Florentino Pérez, ben relacionat amb el sector de negocis del PP, liderat pel vicepresident. Des de les files populars no es descarta que el gest de Rato cap a Zaplana

pugui ser una maniobra en clau successòria, ja que quan aquest últim quedi descartat d'aquesta cursa l'any vinent podria convertir-se en un bon suport davant la resta d'aspirants. El suport a Rodrigo Rato, que manté del tot intactes les possibilitats de ser cap de cartell del PP, es podria veure recompensat amb un ministeri "estrella" o una vicepresidència, si és aquest qui va a viure a la Moncloa.

Zaplana troba al ministeri un equip de supervivents. S'ha insinuat la possibilitat que rellevi l'actual secretària d'Estat d'Assumptes Socials, Concepción Dancausa, en benefici del conseller de Benestar Social de la Generalitat Valenciana, l'exsocialista Rafael Blasco.

Sembla que el secretari d'Estat d'Ocupació, Juan Chozas, té assegurada la continuïtat, a l'igual que el de la Seguretat Social, el també valencià i home fidel a Zaplana, Gerardo Camps.

Més que amics. L'expresident, que viurà a les dependències del ministeri, va ser acompanyat a la seva presa de possessió per una amalgama de personatges que albiren els seus suports. A banda del seu sogre, el senador popular Miguel Barceló, i dels presidents de les diputacions d'Alacant i Castelló, Julio de España i Carlos Fabra, destacaven a l'acte protocolari l'escriptor Fernando Vizcaino Casas –nostàlgic del franquisme i darrer fitxatge "estelar" de Zaplana al Consell Valencià de Cultura–; el director de l'ONCE, José María Arroyo; Carlos Aragonés; el secretari d'Estat d'Esports, Juan Antonio Gómez Angulo, o el delegat de *La Razón* al País Valencià, Inaki Zaragüeta.

Hi havia també dos ministres, un que continua i un que s'incorpora. El que continua, el de Medi Ambient, Jaume Matas, és ja un clàssic en els actes d'adhesió a Zaplana que es fan a Madrid, i a ningú s'escapa la sintonia que mantenen de fa temps i que segurament s'enfortirà perquè són "veïns" de seu ministerial al complex administratiu de Nuevos Ministerios, on també hi ha la residència del que s'ha erigit en incombustible guarda de les essències del PP, el titular de Foment, Francisco Álvarez-Cascos. El nou ministre que va voler acompanyar-lo, i amb qui va arribar en cotxe a l'acte, era el titular de Justícia, José María Michavila, d'ascendència valenciana i que havia estat diputat per Castelló.

Zaplana haurà de demostrar a Madrid si l'habilitat amb què s'ha mogut al País Valencià es trasllada a l'àmbit espanyol. Un destacat socialista valencià veu en Zaplana "el nou Lerma, que va voler venir a Madrid de ministre a posicionar-se en clau successòria de González i va acabar enfonsat al cap de vuit mesos". El temps i els mèrits o demèrits definiran si és cosa de vuit mesos o va per llarg a Madrid.

Ferran Casas